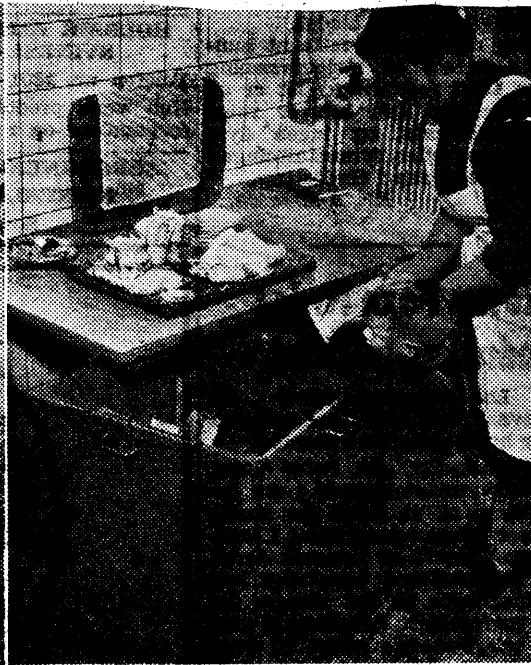




Til venstre ses Betty Jørgensen sammen med sine tre børn i færd med at fylde kedlen på centralvarmekomfuret med vand fra en vandlange, der sidder ved komfuret, så hun er fri for at rende hen til hanen ved vasken. Til højre ses anretterbordet med brødekassen nedenunder. Kassen, der skubbes ud og ind på et tevogshjulsystem, har to „rum“, som kan løftes ud, når der hentes ny brødeforsyning. Når kassen er på plads, ligner arrangementet et lille skab.

Da Betty og Jørgen Jørgensen overtog den knap 60 tønder land store slægtsgård „Dyrebjerggård“ ved Kværndrup på Fyn for syv år siden, var der hverken indlagt vand, vask eller afløb i køkkenet, og hele indretningen af stuehuset var meget upraktisk og gammeldags. Nu er der et fuldt moderne køkken med mange tekniske finesser, centralvarme og et dejligt badeværelse.

Alle stuerne med undtagelse af storstuen og et gæsteværelse har radiatorer, der får varme fra et komfur i køkkenet. Et stort aflangt skab fra loft til gulv når midt ud i køkkenregionen og skiller delvis spisekrogen fra køkkenet. Skabet er inddeelt i flere afdelinger, hver med hylder, der kan tages ud og anvendes som bakke ved borddekningen og til at stille tingene på efter opvasken. I bordhøjde er der flere udtræksplader i skabet — til frasætningsplads og ekstra bordplads.

Det hele er holdt i gult, bordbeklædningen er plastic med aluminium, og der er grønt gummigulv.

Køkkenet har kogeplads med flaskegas, køkkenborde i almindelig højde langs de to sider og en rustfri stålvaske med to rum. Under bordet er der store skuffer med bl. a. plads til 60—70 pund mel i een. Skufferne løber let på hulslebne kuglelejeskinner.

Spisekrogen har træbænke. Her spiser mand, kone, tre karle, en pige og den ældste af de tre børn, Jørgen, der er 5 år. Peter er 3 år, og Poul bare 1.

„DET STORE KOLDE BORD“.

Ved siden af køkkenregionen er et spisekammer — den gamle mælkestue — der vender mod nord. Her gemmes henkogning og syltetøj, der står en elektrisk pålægsmaskine, og her er et flueskab, men Betty Jørgensen „ville ikke have noget imod at få et køleskab i stedet“. Hendes andelsfryseboks ligger lige i nærheden.

Det tidligere store bryggers, der indtil for syv år siden blev anvendt som køkken, mens det gamle køkken kun var gennem-

gangsstue, tjener nu forskellige formål. Komfuret bruges på slagtedage for at undgå at fedte køkkenet til. Der er bryggerkedel — som Betty Jørgensen har anvendt til at brygge øl i — men som ellers bruges til stovvasken sammen med elektrisk vaskemaskine, centrifuge og vridemaskine.

I et rum for sig står den store elektriske rugemaskine med ca. 6000 æg, der automatisk vendes hver time. (Gården har



Gårdens unge pige er ved at trække røremaskinen ud fra et skab ved siden af bordet, hvor den gemmes, når den ikke er i brug. Røremaskinen køres ud og ind på fiberskinner. Peter ser til fra sin yndlingsplads: en udtræksplade, som bl. a. anvendes, når de mindste børn får mad.

ca. 950 høns og et par tusinde kyllinger, men konen og pigen har for meget at gøre til også at passe dem, så de „nøjes med“ at samle æg ind — ca. 600 æg om dagen.

Ved siden af bryggerset er kartoffel- og æblekælder.

Mens manden og karlene i den tidligere ejers tid — Jørgen Jørgensen har arvet gården efter sin ugifte farbror — altid spiste sammen i bondestuen, spiste husbestyrerinden og pigen i bryggerset. Jeg kan huske, siger manden på gården, at husbestyrerinden somme tider spiste med store vanter på.

Det var „det kolde bord“ her i det kæmpestore bryggers, hvor vandet ofte frøs langt op ad fliserne foran det åbne afløb ud til gårdspladsen. Det hulsidte-flisegulv er nu erstattet med cement. Bryggersdøren er den gamle todelte.

NYT SOVEVÆRELSE OG BARNEKAMMER.

På den anden side af køkkenet er det istandsatte soveværelse med moderne møbler. Til børnene er indrettet et lille værelse med tre senge.

Herfra fører en dør ind til storstuen, som sammen med et gæsteværelse vender ud mod stuehusets gavl. Storstuen, der kun bruges ved barnedåb og høstgilde, har bl. a. to gamle egetræskister, bornholmer og en gammel kakkelovn med rumtræk.

I sydsiden af huset findes en stue med telefon, en gammel lænestol med olmerdugsbetræk, et lille skab fra 1778, skrivebord (husflidsarbejde af manden), stort gulvtæppe, moderne lænestole o. s. v.

I bondestuen ved siden af er der hjørnebænk ved bordet, amagerhylde med kobberting, persiennen for vinduerne, på væggen båndvæv og manglebrætter, der tidligere brugtes til at rulle tøj med, og som karlene selv lavede og forærede deres kærester. En tallerkenrække

rummer gamle smukke tallerkener — som stod i spisekammeret med fedt i, da Betty Jørgensen kom til gården. I et skab findes endnu den ene sengeside af en gammel alkove inde under trappen. Her skal indrettes dækketøjsskab.

FØRST KØKKEN — SA STUER.

Næste punkt på moderniseringsprogrammet skal være: stuerne malet og forandring af den lillebitte forstue.

— Her på gården begyndte vi at mekanisere i den forkerte del af bedriften, nemlig inde, men nu må det være turen for mit domæne, smiler Jørgen Jørgensen, der tager sig af lille Poul, mens hans kone viser LANDSBLADET rundt i hjemmet.

At resten af gården dog ikke er helt foræmt, bliver vi overbevist om, da Betty Jørgensen viser os den moderne silo, traktor, og den store velpassede besætning af køer, grise, høns osv. — efter at manden er kørt i bilen med Jørgen og Peter til danseskole. (Jørgen ville først ikke, Peter gerne, og så kom Peter med, skønt han bare er tre år).

Betty Jørgensen, der nu dygtigt klarer det mangesidede arbejde på en gård, foruden at hun er aktiv i Landøkonomisk Selskabs kvindeudvalg, havde ikke tjent på landet, før hun traf sin senere mand.

Hun er smededatter fra Høltug ved Store Heddinge og havde tjent i en trikotageforretning, inden hun blev klar over, at hun skulle være kone på landet og derfor straks gik i gang med at dygtiggøre sig til denne krævende — som hun selv siger „dejlige“ gerning.

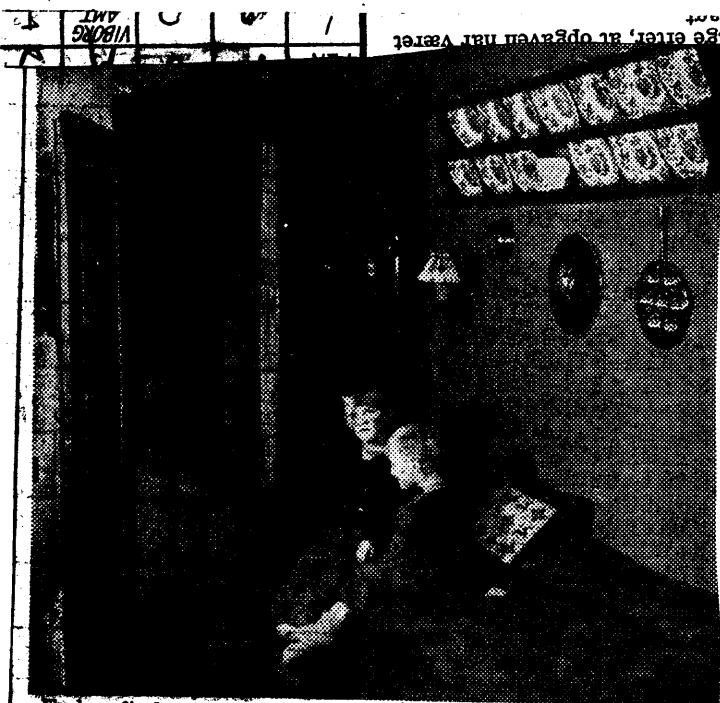
Gitte.

I det tidligere æblekammer og pulterkammer midt i huset, hvor der ved de unge gårdfolks ankomst stod en gammeldags stol med bækken under sædet, findes nu „gårdens bedste rum“, som de siger, nemlig badeværelset.

Det har grønne fliser, træk-og-slip, vaskekumme og badekar — hvor også karlene om vinteren får deres ugentlige bad. I væggen står der et spejl, som dag sig i et hul i væg-



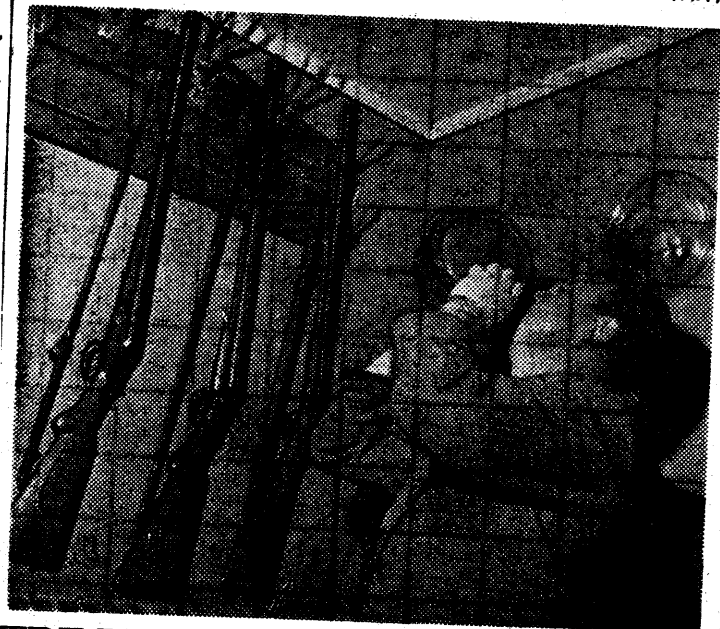
gen gemmer tandbørster og toiletartikler. Spejlet er „ude“ i øjeblikket, da



Endnu findes i enkelte bondes hjem alkover fra forfædrenes tid. Denne alkove inde under en trappe. Den er bygget ind i væggen og har nok et barn sovet. Alkoven var lukket med døre for at holde kulden ude.

De fleste alkover forsvandt fra hjemmene i løbet af forrige århundrede, siger museumsinspektør N. G. Heine, Landbrugsmuseet. Trappe-alkover er af nyere dato. Almindeligvis var alkoverne bygget ind i langvæggen. Alkoverne afløste i sin tid jordbænkene, som var dannet af jord eller tørv og den almindelige soveplads i vikingetiden, da tilstedet var midt i stuen og jordbænkene de eneste møbler.

Alkovepladsen her skal nu bruges til dækketøjsskab. Over gardens to bær ses en tallerkenrække med gamle, smukke, brunmastrøde tallerkener. På væggen hænger også en gammel kobberæbleskivepande og et kobbergrydelåg.



TRE TIDSPERIODER - TRE GENERATIONER - TRE GEVÆRER - TRE JØRGEN JØRGENSENER

De tre geværer på væggen repræsenterer tre tidsperioder af geværrets historie og tre generationer Jørgen Jørgensen på den fynske slægtsgård „Dyrebjerggård“ ved Kverndrup. Ældst er oriladegeværet til to skud, der sæst kommer en bandlebet unerlukker og så et nutidigt overlukker-gevær.

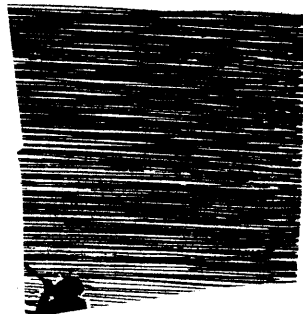
Det sidste tilhører den nuværende Jørgen Jørgensen, som her s i færd med at drikke af en mmeldags brændevins-lejle, til hverdag har plads ved en af geværerne på væggen. len er en slags lille trædunk,

som tidligere — da brændevinen var billig — var almindelig på landet. Det var dengang, en vis portion brændevin om dagen indgik i karlenes fæstemål! Mange ældre mennesker husker, at en noget større øl-lejle i høstens travle og varme tid gik på omgang mellem folkene — og hurtigt blev tom, selv om det ikke var så ligetil at drikke af en lejle med dens to hulrum: et til næsen og et til munden.

Det hjemmebryggede stærke fynske øl brygges endnu nogle steder, blandt andet af og til på „Dyrebjerggård“, men øllet har den skavank, siger man her, at det ikke er så godt, når det er for nyt eller for gammelt. På et vist tidspunkt indimellem smager det fortræffeligt — bedre end en bajer, siger Jørgen Jørgensen.

Gårdens ældste søn, der er 5 år, hedder også Jørgen Jørgensen. En dag bliver han nok den fjerde af samme navn på gården — og hans gevær kommer til at hænge ved siden af de tre andre i „bondestuen“. Hvordan mon det gevær vil se ud?

★



Privilligeret

Charles, som er 19 år, må betragtes som privilegeret. Hans mor lever af et lille landbrug, og han har fem søskende. At der alligevel er blevet råd til en uddannelse til ham skyldes, at hans far havde sparet penge op.

På gården i Kværndrup deltager han både i landbruget, og hønseriet. Han indgår i familien som en søn, får lomme-penge, kost og logi. Jørgen Jørgensen betaler hans rejse frem og tilbage og desuden får Charles ved afrejsen fra Danmark et ret stort kontant beløb af Jørgen Jørgensen, så han har lidt startkapital, hvis

der at starte sit brug. er meget glad for her og savner sin familie. Den to alligevel væk og var på land-ble så det har jeg mig til, fortæller

oldet her er et pliment til skolen i Kenya. Der er jeg i Dan-ners praksis. Jeg og stadig en del ke bøger fra sko-

id der skal ske, kommer tilbage, ikke på nuvæ-tdspunkt. Måske eg selv et stykke gsjord, måske g det. Men land-tal det selvfølge-

jeg har været jeg lært en mas-landbrugsmaski-n vi ikke har i I hvert fald ikke i tal. Men det er jo alle omstændig- en fordel at have det også, siger

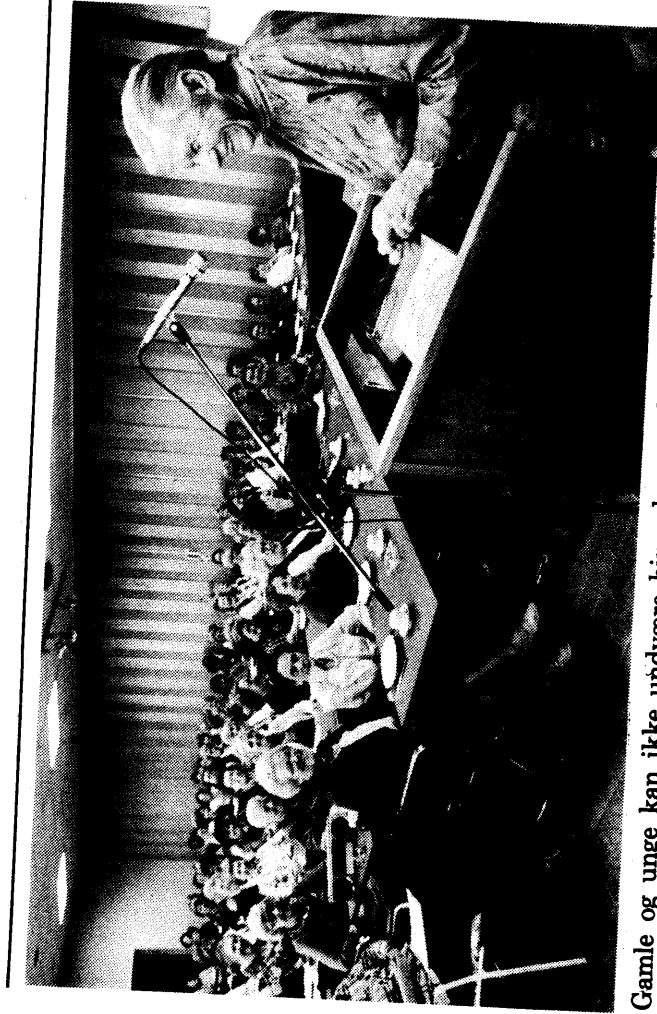
ndshjælp

en, som Charles A. »The Limuru Centre« er en højt indt landbrugs- Den ligger 24 km br Nairobi, og har ette af danske u-kroner, og Lions-erne har også flere ydet økonomisk

En kenyaner i Kværndrup

19-årige Charles Odhiambo har siden april været landbrugsmedhjælper på en stor gård i Kværndrup

Udvalg



Gamle og unge kan ikke undvære hinanden, sagde læge Esther Møller på Køge Husmoderforenings møde mandag aften.

rapportskrivning, gen af telefon, simpelt bogholderi og budget-lægning, samfundsorientering, traktorkørsel og maskinlære, og sidst men ikke mindst lægger skolen stor vægt på karakter- og personlighedsudvikling.

Sidstnævnte kan måske for en dansker lyde underligt, men det skal ses på baggrund af, at de fleste af eleverne kommer fra meget fattige hjem, som ikke kan støtte dem, og derfor er deres fremtid helt afhængig af dem selv. Derfor prøver man fra skolens side at opbygge en solid selvtilid.

Charles Odhiambo er en ung mand. Heldigvis gennemsnittet af nyankere. Efter ti års gang i Kenya og to landbrugsskole, er han nu kommet til Kværndrup for at supplere den praktiske del af uddannelsen.

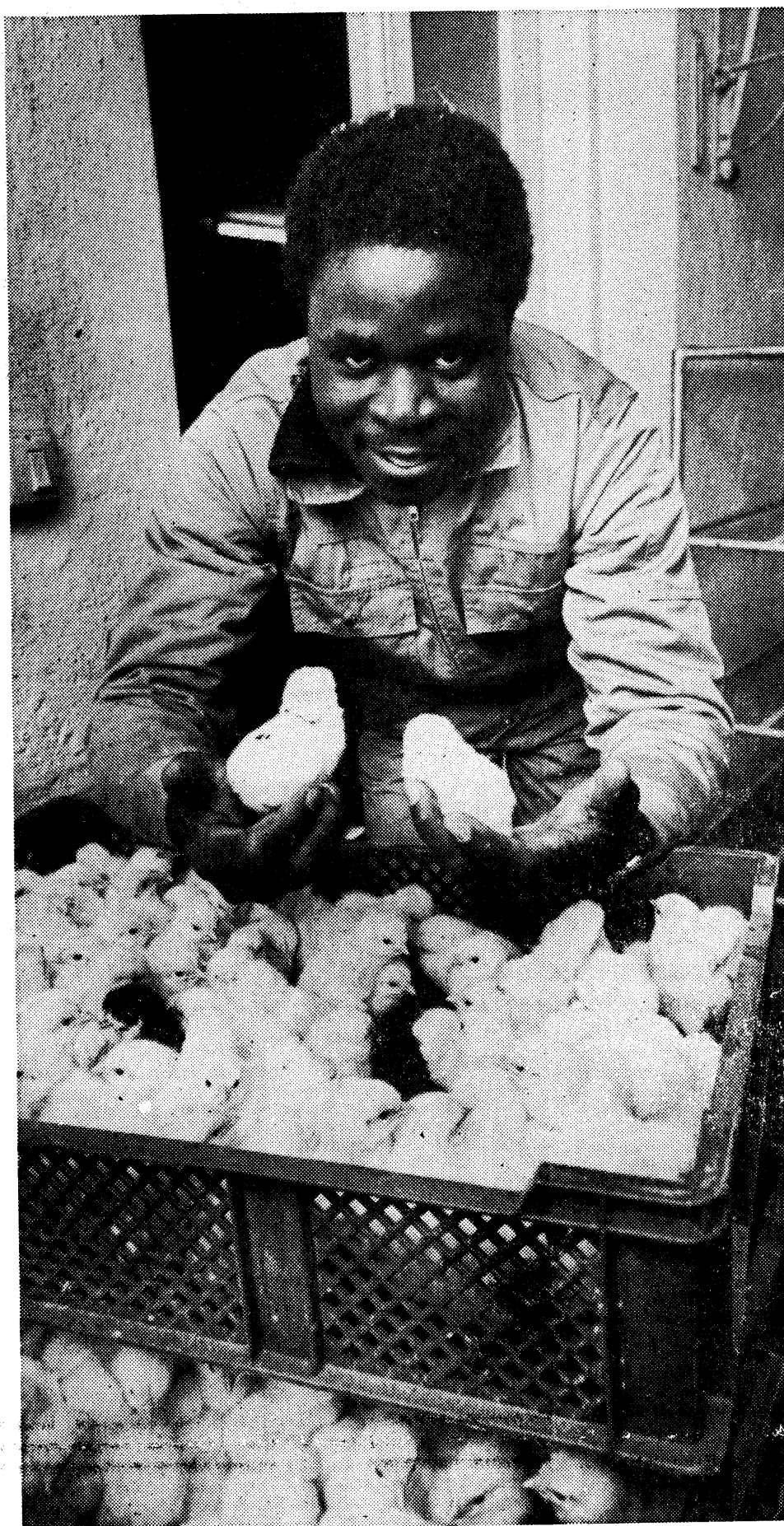
I april i år har han været i landbrugsarbejde hos Jørgen Østergård Jørgensen, Kværndrup, som forurensede 50 tdr. landbrugsarbejde og hønseri med 1000 høns for øjeblikket.

Det er en yderst dygtig arbejder, jeg har i Charles. Han har en stor viden om dyresygdomme, siger Jørgen Jørgensen.

Det er ikke første gang, at Jørgensen har brugt landbrugsarbejder i sin gård. Gennem en række år har han beskæftiget 35 afrikanere heraf 15 ghanesere.

Langt de fleste har været godt tilfredse. Vi havde dog en senatør fra Kenya, som var vant til at have tjenere i huset, det er ikke lige den slags arbejdskraft man kan bruge på en gård, der er nok at tage hensyn til, fortæller Jørgen Jørgensen.

Uddannelsen foregik i form af en kontaktperson gennem Nordisk Landbrugsskole og Fjerkræskolen i Middelfart. Den måde blev udenrigsministeriets fjerkræskonsulenter opmærksom på Jørgen Jørgensens interesse for at få udenlandske landbrugselever på sin gård. Forrige år blev Jørgen Jørgensen og hans kone udsendt med på en tur til Kenya arrangeret af Jørgen Halberg fra Muss International, og ved et tilfælde på den skole Charles Odhiambo, The Limuru Boys Centre, blev kontakten skabt, og vejen var banet for Charles' ophold i Danmark.



Charles Odhiambo lærer praktisk fjerkræavl hos gårdejer Jørgen Østergård Jørgensen i Kværndrup

han vælger at starte sit eget landbrug.

- Jeg er meget glad for at være her og savner ikke min familie. Den var jeg jo alligevel væk fra, da jeg var på landbrugsskole så det har jeg vænnet mig til, fortæller Charles.

- Opholdet her er et godt supplement til skolegangen i Kenya. Der lærte vi en del teoretiske ting, mens jeg i Danmark lærer praksis. Jeg læser dog stadig en del teoretiske bøger fra skolen.

- Hvad der skal ske, når jeg kommer tilbage, ved jeg ikke på nuværende tidspunkt. Måske køber jeg selv et stykke landbrugsjord, måske lejer jeg det. Men landbrug skal det selvfølgelig være.

Mens jeg har været her, har jeg lært en masse om landbrugsmaskiner, som vi ikke har i Kenya. I hvert fald ikke i så stort tal. Men det er jo under alle omstændigheder en fordel at have prøvet det også, siger Charles.

U-landshjælp

Skolen, som Charles gik på, »The Limuru Boys Centre« er en højt anerkendt landbrugsskole. Den ligger 24 km nord for Nairobi, og har fået støtte af danske u-lands-kroner, og Lions klubberne har også flere gange ydet økonomisk hjælp.

For at kunne blive optaget på skolen, skal man have gået i skole i syv år og afsluttet med et godt resultat. Eleverne rekrutteres fra alle Kenyas otte provinser, og der er ca. 2000-3000 ansøgere til de 24 pladser, der hvert år er på skolen. Eftersom kravene er meget skrappe og konkurrencen hård, er det kun elite, der uddannes her, og efterhånden er der heller ikke problemer med at finde arbejde til dem, som gennemfører uddannelsen.

På skolen lærer eleverne praktisk landbrugsarbejde, engelsk, latin og brug-